

OPPORTUNITEITSADVIES

KINDEROPVANG BABY'S EN PEUTERS 0-3 JAAR

INLEIDING

Vanaf 1 januari 2022 is het voor organisatoren van groepsopvang voor baby's en peuters verplicht om een opportuniteitsadvies van het lokaal bestuur toe te voegen aan hun aanvraag voor Kind & Gezin.

Je hebt een advies nodig als je:

- een nieuwe vergunning locatie groepsopvang wil aanvragen;
- een nieuwe vergunning locatie groepsopvang wil aanvragen na een weigering of opheffing vergunning;
- de opvanglocatie wil verhuizen binnen of buiten de gemeente;
- het aantal vergunde plaatsen wil verhogen met minstens 9 plaatsen;
- een uitbreiding van gezinsopvang naar groepsopvang wil realiseren.

Via deze nota informeren wij u als (toekomstige) organisator over:

- hoe de **beoordelingsprocedure** tot een **aanvraag voor een advies** verloopt; → p. 2
- hoe de adviescriteria tot stand kwamen; → p. 3-5
- welke **criteria** we gebruiken om uw **aanvraag af te toetsen**; → p. 6-8
- **omgevingsanalyse** en bijlagen → p. 9-14

CONTACTGEGEVENS

De verantwoordelijken voor deze adviesnota zijn Huis van het Kind Herselt-Hulshout-Westerlo, optredend als het intergemeentelijk Lokaal Loket Kinderopvang, i.s.m. de schepen voor kinderopvang en beleidsmedewerker(s) van lokaal bestuur Hulshout. De **uiteindelijke adviesrol** ligt bij het schepencollege van het **lokaal bestuur**.

Voor **vragen** rond deze nota, procedure en criteria kan u terecht bij het Lokaal Loket Kinderopvang via volgende contactgegevens:

✉ E-mail: info@huisvanhetkindregiowesterlo.be

kinderopvang@hulshout.be

☎ Tel: 0472 20 15 75

📍 Adres: Verlorenkost 22/3, 2260 Westerlo

Voor vragen i.v.m. het opstarten van een kinderopvang voor baby's en peuters verwijzen wij u door naar Kind & Gezin. (zie <https://www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/starten-met-kinderopvang>)

BEOORDELINGSPROCEDURE / VERLOOP VAN DE ADVIESAANVRAAG

Artikel 1

Als organisator kinderopvang bezorgt u uw aanvraag tot advies aan het gemeentebestuur via één van deze wegen:

- een e-mail aan kinderopvang@hulshout.be én info@huisvanhetkindregiowesterlo.be
- een schrijven gericht aan de Dienst Kinderopvang, Grote Baan 264, 2235 Hulshout;
- persoonlijke afgifte aan het onthaal van het gemeentehuis t.a.v. de dienst kinderopvang.

Uw aanvraag bevat minimum de volgende gegevens :

- uw contactgegevens bestaande uit naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres;
- uw ondernemingsnummer;
- de adresgegevens van de locatie;
- of het een opstart, verhuis of uitbreiding betreft;
- uw reactie op de vastgelegde criteria (pagina 6-8);
- andere relevante gegevens indien nodig.

Artikel 2

U krijgt een **ontvangstbevestiging** via e-mail vanuit de gemeente. Nadien heeft het lokaal bestuur **30 dagen** de tijd om uw dossier af te checken aan de opgestelde criteria en een advies op te stellen. Uw dossier wordt onderzocht door een medewerker van lokaal bestuur Hulshout en een medewerker van het Lokaal Loket Kinderopvang. Indien er **gegevens ontbreken** wordt er contact opgenomen. Er wordt verwacht dat de opgevraagde gegevens binnen de twee werkdagen worden ingediend. Reageert u niet binnen deze termijn, begint de termijn van 30 dagen opnieuw te lopen vanaf datum van ontvangst van de ontbrekende gegevens. U wordt hiervan opnieuw op de hoogte gesteld.

Artikel 3

Het Lokaal Loket Kinderopvang -in samenwerking met een medewerker van het lokaal bestuur- onderzoekt het dossier, toetst het af aan de vooropgestelde criteria en **berekent** voor elke aanvraag een **totaalscore**. De totaalscore wordt omgerekend a rato van het maximaal aantal punten die in het dossier kunnen gescoord worden.

Artikel 4

Het college van Burgemeester en Schepenen neemt kennis van het aanvraagdossier op basis van de vastgelegde adviescriteria en spreekt de **eindbeslissing** uit. De verantwoordelijken (CBS en Lokaal Loket Kinderopvang) formuleren een advies dat wordt overgemaakt t.a.v. de organisator en Agentschap Opgroeien.

Artikel 5

De organisator wordt **op de hoogte gebracht van het uitgebrachte advies** en de mogelijkheid tot **hoorrecht** en is beschikbaar voor vragen.

Indien de gemeente verkiest om geen advies uit te brengen zal dit schriftelijk bevestigd worden, zodat de organisator dit kan toevoegen aan het dossier voor Kind & Gezin.

Artikel 6

De score op basis van de adviescriteria wordt ter kennisgeving voorgelegd op het Lokaal Overleg Kinderopvang. De organisator krijgt de kans om zijn dossier in het lokaal overleg voor te stellen.

Hoorrecht

Indien u als organisator niet akkoord bent met het uitgebrachte advies heeft u het recht om gehoord te worden. U richt uw bezwaar hiervoor binnen de 30 dagen na het uitgebrachte advies te hebben ontvangen aan de verantwoordelijken (kinderopvang@hulshout.be én info@huisvanhetkindregiowesterlo.be). Er wordt zo snel mogelijk een afspraak gemaakt om uw bezwaar mondeling te komen toelichten.

1. ALGEMEEN KADER

De opdrachten van het lokaal bestuur op het vlak van kinderopvang zijn vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2013:

- De lokale beleidsdoelstellingen voor kinderopvang bepalen in het strategisch meerjarenplan;
- Het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK) oprichten en zich door het Lokaal Overleg laten adviseren;
- Het formuleren van een advies aan Agentschap Opgroeien over de uitbreiding van kinderopvang binnen het eigen grondgebied;
- Startende groepsopvang adviseren over de nood aan kinderopvang in de gemeente.
- Ouders en lokale actoren informeren over:
 - het totale opvangaanbod in de gemeente: kinderdagverblijven, onthaalouders, opvang in scholen, speelpleinwerking, buitenschoolse kinderopvang, ...
 - het lokale beleid kinderopvang;

1.1 MEERJARENPROGRAMMATIE VLAAMSE REGERING

De Vlaamse regering maakt deze legislatuur meer dan 27 miljoen euro vrij voor nieuwe plaatsen met inkomensstarief trap 2A¹. De Vlaamse regering wil hiermee vooral nieuwe plaatsen creëren in gemeenten waar de nood het hoogst is. Om de behoefte per gemeente in te schatten maakt Agentschap Opgroeien een berekening van de potentiële vraag per gemeente, **grotendeels op basis van cijfers uit het Lokaal Loket Kinderopvang**. Daarvan wordt het reeds bestaande aanbod opvangplaatsen afgetrokken. Gemeenten waar voor meer dan 75% van de potentiële vraag al een aanbod bestaat, worden uitgesloten in deze programmatie-oefening. De middelen gaan naar gemeenten waar voor minder dan 75% van de vraag aanbod is. Het resultaat van die berekening vormt de basis voor de verdeling van het aantal plaatsen die gesubsidieerd worden. Wanneer Opgroeien subsidies uitrolt voor **opstart van nieuwe plaatsen**, heeft de organisator een **opportuiniteitsadvies van het lokaal bestuur nodig**.

1.2 LOKAAL BESTUUR ALS REGISSEUR

Het lokaal bestuur heeft als regisseur een belangrijke inbreng bij de ontwikkeling van het lokale kinderopvangaanbod, namelijk als neutrale, adviserende rol.

In deze meerjarenprogrammatie van uitbreidingsrondes betekent dit dat het **lokaal bestuur over elke aanvraag** in zijn gemeente een **beoordelingsscore** kan uitbrengen. Hiervoor worden adviescriteria bepaald in samenwerking met Huis van het Kind en het Lokaal Overleg Kinderopvang, op basis van een omgevingsanalyse. Op het LOK van 23 januari 2024 werd besloten welke criteria lokaal bestuur Hulshout installeert teneinde adviezen te formuleren. De criteria voor het opportuiniteitsadvies en de criteria voor de uitbreidingsrondes liggen in dezelfde lijn.

Voor het opstellen van deze criteria werd advies gevraagd aan het Lokaal Overleg Kinderopvang en Lokaal Loket Kinderopvang Herselt-Hulshout-Westerlo. De criteria werden goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad. Aan het begin van de legislatuur worden de gegevens van de omgevingsanalyse (zie bijlage) up-to-date gebracht en bekijkt de verantwoordelijke of de opgestelde criteria nog voldoen.

Agentschap Opgroeien houdt rekening met het advies als het lokaal bestuur de criteria bekend heeft gemaakt. Hierbij hoort een duidelijke omschrijving van de manier waarop de criteria zullen worden gescoord, alsook een procedure waarop de aanvraag moet verlopen. Zowel bestaande als potentieel nieuwe organisatoren moeten de informatie kunnen raadplegen.

Er moet altijd een advies zijn van het Lokaal Overleg Kinderopvang over de criteria en de beoordelingsprocedure die het lokaal bestuur wil gebruiken. Zonder advies of Lokaal Overleg Kinderopvang in de gemeente, kan het lokaal bestuur geen advies geven.

¹ Zie bijlage 1: subsidies voor kinderopvang baby's en peuters

1.3 BELEIDSDOELSTELLINGEN LOKAAL BESTUUR HULSHOUT

Uit: Omgevingsanalyse_Hulshout_2018-2024.pdf – beleidsdocument op hulshout.be

De voorschoolse opvang in onze gemeente wordt bijna uitsluitend uitgebaat door particuliere initiatieven. Er zijn enerzijds de zelfstandige opvanggezinnen en kinderdagverblijven en anderzijds de opvanggezinnen die zijn aangesloten bij een DVO: 'dienst voor opvanggezinnen'. De diensten voor opvanggezinnen van het OCMW te Heist-op-den-Berg en van de Landelijke Kinderopvang zijn zelf niet in onze gemeente gevestigd. Toch zijn ze hier zeer belangrijk omdat ze hun dienstverlening op onze bevolking richten en aangesloten opvanggezinnen hebben in elk van onze deelgemeenten. Omdat kinderen uit de doelgroep nog niet gebonden zijn aan een school is er heel wat mobiliteit over de gemeentegrenzen heen, in twee richtingen. Hulshoutse kinderen worden vaak elders opgevangen terwijl veel kinderen uit buurgemeenten naar Hulshout komen. Ouders die opvang zoeken kunnen via www.Opvang.Vlaanderen of het Lokaal Loket Kinderopvang (binnen Huis van het Kind) een overzicht van alle officieel vergunde adressen verkrijgen.

1.4 TE GEVEN ADVIES

De aanvrager van het advies is verplicht om de beoordeling van het lokaal bestuur bijgevoegd met zijn vergunningsaanvraag aan Agentschap Opgroeien te bezorgen.

Het lokaal bestuur kan drie soorten advies geven:

- een **negatief advies** indien de aanvraag niet tegemoet komt aan de specifieke lokale behoeften aan kinderopvang of de organisator werkt niet mee aan het Lokaal Loket Kinderopvang;
- een **positief advies** in de vorm van een score aan de hand van de vastgelegde beoordelingscriteria en -procedure beschreven in deze nota;
- een o-score (**geen advies**), wat niet hetzelfde is als een negatief advies.

2. ADVIESCRITERIA BELEIDSPERIODE 2020-2025

OPSTELLEN VAN HET ADVIES

Aan de hand van de ingediende gegevens door de aanvrager worden de criteria in deze nota overlopen en getoetst. Het lokaal bestuur kent een gunstig ofwel ongunstig advies toe, geformuleerd a.d.h.v. een score o.b.v. de criteria in deze nota. Deze score wordt steeds herleid naar 8 punten (zoals verwacht door Agentschap Opgroeien).

Deze score wordt daarna bezorgd aan het **college van burgemeester en schepenen**, dat een **definitief advies** uitbrengt. Dit advies wordt bezorgd aan de organisator, Agentschap Opgroeien en het Lokaal Loket Kinderopvang. De organisator wordt via e-mail op de hoogte gebracht van het uitgebrachte advies en is beschikbaar voor vragen. Na verwerking wordt het dossier ter kennisname voorgelegd aan het Lokaal Overleg Kinderopvang en transparant besproken. De organisator kan zich steeds beroepen op hoorrecht.

LB Hulshout houdt bij het bepalen van de beoordelingscriteria rekening met...:

- De opdrachten van het lokaal bestuur in het kader van kinderopvang;
- De meerjarenplanning van Vlaanderen;
- Elementen uit een omgevingsanalyse (bevolkingsevolutie, aanwezig aanbod kinderopvang, positionering t.a.v. beleidsnormen, ervaringen Lokaal Loket Kinderopvang);
- Elementen die aansluiten bij de meerjarenplanning en de eigen beleidsdoelstellingen en bijdragen tot de verdere realisatie hiervan;
- Aandachtspunten vanuit eerdere werking en lokale ervaring.

Sommige criteria zijn moeilijker te bewijzen voor opstartende initiatieven. In dat geval kan LB Hulshout een verklaring op eer/engagementsverklaring in overweging nemen bij haar beoordeling en advies. (zie bijlage 3)

AANDACHTSPUNTEN BIJ HET BEPALEN VAN LOKALE CRITERIA

Het Lokaal Loket Kinderopvang keurde enkele aandachtspunten waarmee daarna rekening werd gehouden bij het bepalen van de adviescriteria. We maken volgende kanttekeningen bij de selectie van uiteindelijke criteria:

- Aangezien organisatoren geacht worden te werken volgens de kwaliteitscriteria zoals die bepaald worden in de regelgeving² en de Zorginspectie hierop toeziet, nemen we **geen criteria op over de kwaliteit en veiligheid** van een opvanginitiatief. Enerzijds zou dit een herhaling zijn van de wettelijke criteria en anderzijds kunnen ze moeilijk afgetoetst worden door het lokaal bestuur. Mochten er toch indicaties zijn die wijzen op problemen, dan kan dit opgenomen worden in de motivatie van het advies.
- Lokaal bestuur Hulshout verwacht betrokkenheid van de organisatoren bij de initiatieven die het neemt in functie van de regierol kinderopvang. Vooral (het engagement tot) **samenwerking met het Lokaal Loket Kinderopvang en het digitale platform** is voor Hulshout een belangrijke vereiste. Daarnaast speelt het Lokaal Overleg Kinderopvang een belangrijke functie bij de regierol van de gemeente. Om de regierol goed te kunnen uitoefenen heeft het lokaal bestuur input nodig van de organisatoren. Hiervoor verwachten we samenwerking met Huis van het Kind, dat wil inzetten op netwerkvorming en inspirerende praktijken.
- Een duurzaam, stabiel en bijkomend aanbod creëren blijft een voortdurend aandachtspunt. Gemeente Hulshout heeft een dekkingsgraad van slechts 68 vergunde opvangplaatsen. Initiatieven die inspanningen leveren om meer opvangplekken te realiseren, vormen een lokale meerwaarde. Dit betekent concreet dat gemeente Hulshout in de criteria-bepaling **niet streng wil zijn op zaken zoals ruimere openingsuren, ligging op het grondgebied**, e.d. omdat **elke bijkomende opvangplaats welkom** is.
- Een belangrijke factor in het beoordelingsproces is de bereidheid van een opvanginitiatief om een voorrangsregel te hanteren voor kwetsbare gezinnen. We zien dat deze mensen vaak een kleiner sociaal vangnet en minder financiële mogelijkheden genieten. Daarom zou een opvanginitiatief hoger scoren wanneer ze bereid zijn om drempelverlagende inspanningen te leveren voor **kwetsbare gezinnen**.

Rekening houdend met deze elementen werden adviescriteria geformuleerd. Het lokaal bestuur zal nieuwe aanvragen tot uitbreiding of opstart van opvanginitiatieven afdelen en scoren aan de hand van volgende beoordelingscriteria:

1.	Betrokkenheid (en bekendheid) bij lokaal bestuur	(op 20 punten)
2.	Verwerking van aanvragen in het digitale platform	(10 p.)
3.	Visie op kwetsbare gezinnen	(20 p.)

Na toetsing door het Lokaal Loket Kinderopvang in samenwerking met een stafmedewerker van het lokaal bestuur en het schepencollege, **krijgt het opvanginitiatief een score op 50**. Deze score wordt aan de aanvrager en Agentschap Opgroeien meegedeeld in vorm van een opportuniteitsadvies. Dat advies maakt duidelijk hoezeer lokaal bestuur Hulshout gelooft in de effectiviteit, beantwoording aan de lokale vraag en gunstigheid van de opstart van een nieuw opvanginitiatief op een bepaalde locatie binnen het grondgebied. De score wordt herleid van 50 tot 8.

² Zie: www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/vergunning-regelgeving-en-handhaving/vergunningvoorwaarden

CRITERIA

CRITERIUM 1: BETROKKENHEID (EN BEKENDHEID) BIJ LOKAAL BESTUUR /20 punten

Maximumscore = 20 punten (te meten aan aanwezigheid LOK, engagementsverklaring en communicatiekanalen van organisator)

Motivatie: Om de opdrachten van het lokaal bestuur op het vlak van kinderopvang goed in te vullen is een goede samenwerking tussen opvanginitiatieven en lokaal bestuur Hulshout noodzakelijk. Door ervaring, kennis en deskundigheid te delen met andere betrokkenen, komen er extra kansen voor de uitbouw van een goed lokaal aanbod en beleid. Daarom verstrekt de organisator informatie en werkt mee aan gebeurlijke andere initiatieven van de gemeente met als doel:

- de regierol te realiseren;
- samenwerking en coördinatie tussen initiatieven op het grondgebied te helpen realiseren;
- informatie aan de bevolking over toegankelijkheid van initiatieven te verhogen of ondersteunen.

Door de samenwerking kan de lokale situatie van vraag en aanbod inzake kinderopvang beter in kaart gebracht worden. Dit is van belang om gezinnen nog beter te kunnen informeren en ondersteunen in de zoektocht naar geschikte kinderopvang. De Vlaamse overheid zal bij het toekennen van subsidies meer en meer rekening houden met de gegevens die lokale loketten rapporteren over de lokale situatie inzake het tekort aan opvangplaatsen.

Voor dit criterium gelden volgende parameters:

A)	Participatie aan het LOK in de afgelopen 3 jaar of bereidheid in de toekomst	/ max. 8 punten
	▪ 100% aanwezig op het LOK: / 8 punten ▪ Tussen 50 en 100% aanwezig op het LOK: / 6,5 punten ▪ 50% aanwezig op het LOK: / 4 punten ▪ Minder dan 50% aanwezig op het LOK: / 2,5 punten ▪ Nooit aanwezig op het LOK: / 0 punten ▪ Is nog geen lid van het LOK, maar geeft aan dit wel te worden in de toekomst: / 4 punten	
B)	Participatie aan het digitale platform kinderopvang of bereidheid in de toekomst	/ max. 7 punten
	▪ Is lid van het digitale platform en bereid om samen te werken met het loket / 7 punten ▪ Is nog geen lid van het platform, maar geeft aan dit wel te worden in de toekomst: / 3,5 punten ▪ Is geen lid van het loket, na herhaaldelijke vraag: / 0 punten
⇒ negatief advies	
C)	Bekendmaking van het digitale platform kinderopvang of bereidheid in de toekomst	/ max. 5 punten
	▪ Het opvanginitiatief heeft in haar communicatie naar ouders (bijvoorbeeld infobrochure/website/Facebook/ andere online aanwezigheid/...) een link naar het digitale platform mét boodschap dat dit de enige officiële weg is om opvang te vragen. / 5 punten ▪ Het opvanginitiatief heeft in haar communicatie naar ouders nergens een verwijzing naar het digitale platform, maar geeft aan dit wel te voorzien in de toekomst. / 2,5 punten ▪ Het opvanginitiatief weigert in haar communicatie naar ouders te verwijzen naar het digitale platform. / 0 punten	

Noot: "Bereidheid in de toekomst" vast te leggen via engagementsverklaring. (zie bijlage 3)

Bij een engagementsverklaring wordt na 6 maanden afgetoetst in hoeverre de organisator dit naleeft.

Noot: Bij nood aan ondersteuning in werken met het digitale platform, kan het opvanginitiatief ten alle tijden met vragen terecht bij een medewerker van het Lokaal Loket Kinderopvang via info@huisvanhetkindregiowesterlo.be. Promotiemateriaal voor het digitale platform en uitleg over verwerking van opvanganvragen kan steeds verschaft worden door het Lokaal Loket Kinderopvang.

CRITERIUM 2: VERWERKING VAN AANVRAGEN IN HET DIGITALE PLATFORM**/10 punten****Maximumscore = 10 punten (te meten aan data uit het digitale platform en communicatiekanalen van de organisator)**

Motivatie: Agentschap Opgroeien verwacht dat het lokaal bestuur rapporteert over de lokale nood aan opvang. Het Lokaal Loket Kinderopvang van Herselt-Hulshout-Westerlo werkt samen met softwareleverancier "Opvang.Vlaanderen", het platform waaruit deze rapporten worden aangeleverd.

De Vlaamse overheid zal bij het toekennen van subsidies meer en meer rekening houden met deze cijfers.

De zoektocht naar kinderopvang is centraal georganiseerd. Via het digitale platform "Opvang.Vlaanderen" worden ouders op één gebruiksvriendelijke locatie geïnformeerd over het bestaande aanbod aan opvangmogelijkheden in de regio en kunnen zij rechtstreeks aanvragen insturen bij verschillende kinderopvanginitiatieven. Ouders krijgen overzicht op al hun lopende aanvragen en de reacties van opvanginitiatieven op eenzelfde (digitale) locatie.

Door de samenwerking met het digitale platform en het Lokaal Loket Kinderopvang kan de situatie van vraag en aanbod inzake kinderopvang in Hulshout beter in kaart gebracht worden. Opvanginitiatieven worden verwacht om alle ouders die via mail/telefoon/fysiek/... opvang zoeken, door te verwijzen naar het digitale platform. Dit is de enige manier om in kaart te brengen hoeveel opvangnood er per gemeente is.

Voor dit criterium gelden volgende parameters:

A: Reactietijd in het digitale platform (te meten tot 6 maanden in het verleden) / max. 5 punten

- Het opvanginitiatief werkt actief met het digitale loket kinderopvang. De reactietijd om aanvragen te verwerken en statussen up-to-date te houden is uiterlijk 2 weken. **/ 5 punten**
- Het opvanginitiatief werkt met het digitale platform. De reactietijd om aanvragen te verwerken en statussen up-to-date te houden duurt gemiddeld langer dan 2 weken. **/ 2,5 punten**
- Het opvanginitiatief werkt zelden of nooit met het digitale platform. Ouders worden op deze manier onvoldoende geïnformeerd over hun lopende aanvraag. **/ 0 punten**

B: Toeleiding tot het digitale platform / max. 5 punten

- Ouders worden aangemoedigd om hun opvangvraag te registreren via het platform. Het opvanginitiatief kan aantonen dat er bij opvangvragen van ouders via mail/telefoon/fysiek... steeds verwezen wordt naar het digitale platform. **/ 5 punten**
- Bij eerste contactname met een opvangvraag worden ouders niet toegeleid tot het digitale platform. Dit is een onzichtbare nood. **/ 0 punten**

Noot: Toeleiding kan worden aangetoond door bijvoorbeeld: een mailhandtekening met link naar het platform, een QR-code aanwezig in het kinderdagverblijf, consistent in mails reageren dat aanvragen via de website lopen, ...

Noot: Wanneer 'op spontane wijze' een contract wordt getekend (bv. wanneer broertje of zusje reeds in de opvang verblijft), volstaat het dat het kinderdagverblijf de aanvraag achteraf zélf in het digitale platform registreert via de knop "+ Aanvraag / Directe registratie". Op deze manier wordt er van de ouders zelf geen inspanning gevraagd.

Noot: Bij nood aan ondersteuning in werken met het digitale platform, kan het opvanginitiatief ten alle tijden met vragen terecht bij een medewerker van het Lokaal Loket Kinderopvang via info@huisvanhetkindregiowesterlo.be

CRITERIUM 3: VISIE OP KWETSBARE GEZINNEN**/20 punten**

Maximumscore = 20 punten (te meten aan engagementsverklaring, huishoudelijk reglement of pedagogische visie, getuigenis van Lokaal Loket Kinderopvang en sociale partners)

Motivatie: Kinderen uit kwetsbare gezinnen, ongeacht afkomst, zorgbehoefte, noden en cultuur vinden vaak moeilijk de weg naar opvang. Net zij zijn vaak het meest gediend met de pedagogische en sociale ervaring die een kwalitatieve opvang te bieden heeft. Opvang met specifieke aandacht en ruimte hiervoor is dan een kans om preventief en remediërend te werken rond die kwetsbaarheid.

Het lokaal loket kinderopvang ervaart problemen in de toeleiding van kinderen uit kwetsbare gezinnen voor opvang. Daarom vindt gemeente Hulshout het belangrijk dat de organisator oog heeft voor de sociale dimensie en extra inzet op het onthalen en informeren van kwetsbare gezinnen en hiervoor een concrete samenwerking heeft (of in een engagementsverklaring vastlegt) met organisaties die kwetsbare gezinnen toeleiden.

Het lokaal bestuur vindt de inspanningen voor onze kwetsbare gezinnen belangrijk omdat we zien dat deze mensen vaak een kleiner sociaal vangnet en minder financiële mogelijkheden genieten, waardoor ze vaker beroep moeten doen op (bij voorkeur inkomensgerelateerde) kinderopvang. De voorrangregels vanuit Agentschap Opgroeien zijn in 2023 gewijzigd en hierdoor vindt het lokaal bestuur het belangrijk dat we inzetten op onze meest kwetsbare inwoners.

Voor dit criterium gelden volgende parameters:

A) Samenwerking met sociale partners en drempelverlagende inspanningen **/ max. 15 punten**

- De organisator doet extra inspanningen naar kwetsbare gezinnen en kan dit aantonen via het huishoudelijk reglement/pedagogische visie, getuigenis van sociale partners over contactname bij zoektocht. **/ 15 punten**
- De organisator doet extra inspanningen naar kwetsbare gezinnen maar kan dit niet aantonen via het huishoudelijk reglement of pedagogische visie. **/ 10 punten**
- De organisator doet momenteel nog geen extra inspanningen naar kwetsbare gezinnen maar geeft aan zich hier in de toekomst voor te willen engageren. **/ 7,5 punten**
- Het opvanginitiatief doet geen extra inspanningen naar kwetsbare gezinnen. **/ 0 punten**

* Noot: Extra inspanningen en drempelverlagende inspanningen voor kwetsbare gezinnen kunnen o.a. zijn: samenwerking met Lokaal Loket Kinderopvang of andere welzijnsorganisaties, aftoetsen bij sociale partners welk gezin nog op zoek is bij een onverwacht vrijgekomen plekje, afspraken rond doorverwijzing, ondersteuning voor aanvraag verminderd tarief, werken met afbetalingsplannen, ...

B) Aandacht voor zorgbehoeften **/ max. 5 punten**

- De organisator zet in op inclusieve opvang: kan aantonen dat er aandacht is voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte. **/ 5 punten**
- De organisator zet nog niet in op inclusieve opvang: kan nog niet aantonen dat er aandacht is voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte, maar geeft aan zich hier in de toekomst voor te engageren. **/ 2,5 punten**
- De organisator geeft aan geen opvang te bieden voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte. **/ 0 punten**

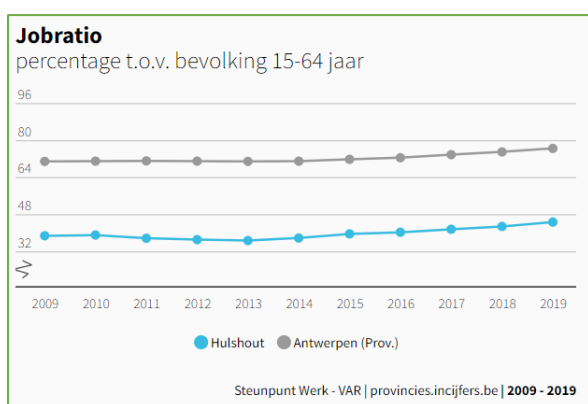
Noot: Inzetten op inclusieve opvang kan o.a. zijn: kunnen aantonen dat er aandacht is voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte a.d.h.v. infrastructuur, deelname aan vorming voor medewerkers, clausule opgenomen in huishoudelijk reglement/pedagogische visie dat een aanpak op maat mogelijk is (bijvoorbeeld bij (vermoeden van) ASS), ...

4. OMGEVINGSANALYSE

4.1 BEVOLKINGSGEGEVENS EN EVOLUTIE

Volgens Provincie in Cijfers...

- ...kende gemeente Hulshout in 2022 een aanhoudende bevolkingsgroei van 0,5% t.o.v. 2021.
- ...wordt er het volgende decennium eveneens een lichte bevolkingsgroei verwacht.
- Volgens de gemeentelijke dienst Burgerzaken waren er in november 2023 nog 284 kinderen tussen de leeftijd van 0-2,5 jaar. Dat is een daling ten opzichte van 2022, toen het cijfer 304 bedroeg.
- Het aantal werkende personen op beroepsactieve leeftijd (= jobratio) evolueerde de laatste jaren positief (zie tabel onder). Er zijn steeds meer gezinnen met twee werkende ouders. Grootouders, die eerder een belangrijk deel van kinderopvang in familiaal verband opvingen, blijven nu langer beroepsactief.
- Het Lokaal Loket Kinderopvang merkt dat gezinnen aanvragen doen bij opvanginitiatieven, maar er in de meeste gevallen geen plaats is binnen de gevraagde startdatum. Een opvangplan voor elke weekdag kan nagenoeg nooit worden ingevuld. Ouders staan gemiddeld 15 maanden op de wachtlijst, waardoor we sterk aanraden opvangvragen in te dienen van zodra men weet dat men zwanger is.

(<https://provincies.incijfers.be/dashboard/dashboard/economie>)

Besluit

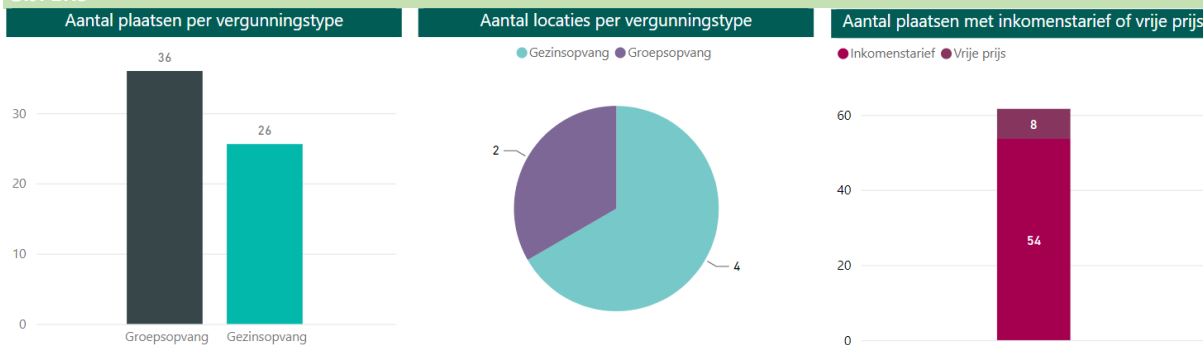
Om al deze redenen zullen steeds meer mensen vragende partij zijn om gebruik te maken van het aanbod aan professionele kinderopvang voor baby's en peuters in Hulshout. De prognose is dat ook de nood aan kinderopvang in Hulshout zal blijven stijgen.

4.2 OPVANGAANBOD IN CIJFERS EN SOORT

VERGUNDE LOCATIES GEZINS- EN GROEPSOPVANG

HULSHOUT					
Ferm onthaalouders: 1 - DVO Heist OCMW: 2					
Liesje De Ron (Mama Liesje)	DVO Heist	Bertelsbroekstraat 15		2235 Hulshout	8
Sarah Renap (De Hartendiefjes)	DVO Heist	Bruggeneindse Helvelden 13		2235 Hulshout	8
De Troetelbeertjes	Marleen Verschoren	Hooistraat 14		2235 Hulshout	14
Engeltjes en Bengeltjes 2	Tiny Van Bel	Grote Baan 250		2235 Hulshout	22
Klavertje Geluk	Anke Bogaerts	Elsbroekstraat 10	Houtvenne	2235 Hulshout	8
De Beider Ingrid	Ferm	Stekkestraat 74	Houtvenne	2235 Hulshout	8
Totaal					68

CIJFERS

Aantal plaatsen per 100 kinderen van 0-3 jaar	Vergunningstype	IKT/NIET IKT	plaatsen inkomensstarief	plaatsen vrije prijs	plaatsen totaal	aantal locaties	% locaties
25,56	Gezinsopvang	IKT	18	0	18	3	50,00%
	Gezinsopvang	Niet IKT	0	8	8	1	16,67%
	Groepsopvang	IKT	36	0	36	2	33,33%
	Totaal		54	8	62	6	100,00%

Kanttekening: Deze gegevens van Opgroeien dateren van 2023 – kwartaal 3.

In Hulshout tellen we d.d. 7 februari 2024 zes verschillende opvanglocaties met intotaal 68 plekjes:

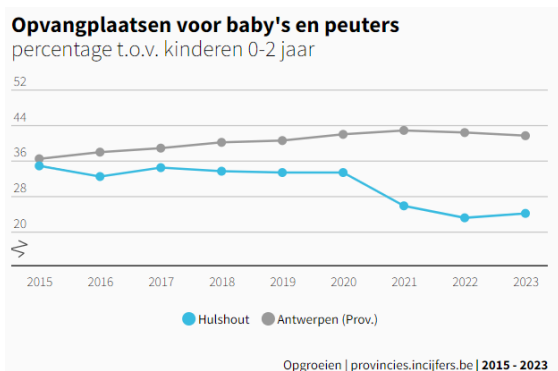
- 4 onthaalouders ("gezinsopvang" – max. 8 kindjes per locatie)
Waarvan 3 locaties aan inkomensstarief, en 1 aan vaste prijs (± €30/dag)
Goed voor intotaal 32 vergunde kindplaatsen
- 2 crèches ("groepsopvang" – vanaf 8 kindjes per locatie)
Waarvan beide locaties aan inkomensstarief
Goed voor intotaal 36 vergunde kindplaatsen

Met een dekkingsgraad van ruwweg **26%** is er een tekort aan opvang in Hulshout, zowel t.o.v. de norm van 50% dekking als het doel om opvang te realiseren voor iedereen met een opvangbehoefte.

Besluit: onvoldoende opvangaanbod

De Vlaamse Regering stelde zich als doel om tegen 2016 een dekkingsgraad van 50 % te hebben en tegen 2020 moest er plaats zijn voor iedereen met een opvangbehoefte.

Volgens de gemeentemonitor³ waren er in 2023 slechts **25,5** opvangplaatsen voor baby's en peuters van 0-3 j. per 100 kinderen. We zien dat de gemeente tot op heden een daling in aantal plaatsen kent. In 2023 werd een locatie groepsopvang te Grote Baan nog gedwongen gesloten ten gevolge van handhaving door de Zorginspectie.

Percentage opvangplaatsen voor baby's en peuters per 100 kinderen van 0 tem 2 jaar

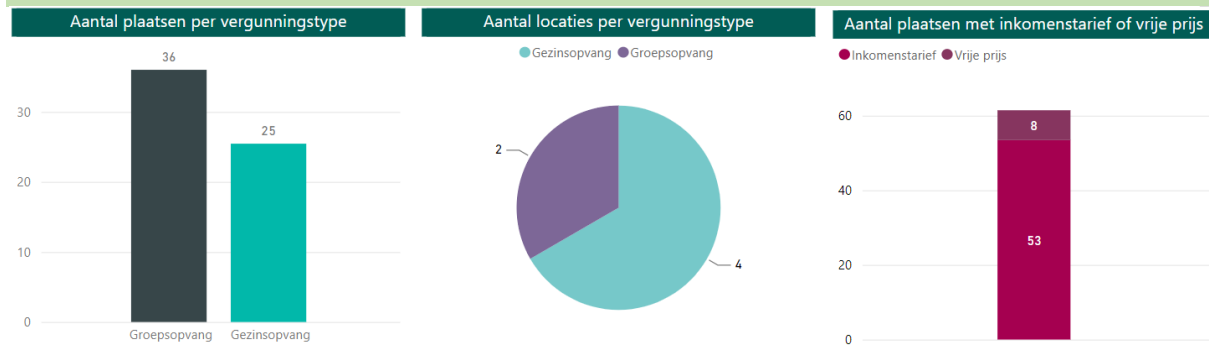
	opvangplaatsen (t.o.v. kinderen 0-2 jaar)
Zuiderkempen: Laakdal	42,71
Zuiderkempen: Meerhout	36,19
Zuiderkempen: Geel	35,55
Zuiderkempen: Herselt	34,73
Zuiderkempen: Hulshout	33,95
Zuiderkempen: Westerlo	31,79

Bron: provincie.in.cijfers

(Cijfers van 2020)

³ Bron: geopunt Vlaanderen <https://www.geopunt.be/> <https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/gemeente/hulshout/demografie>

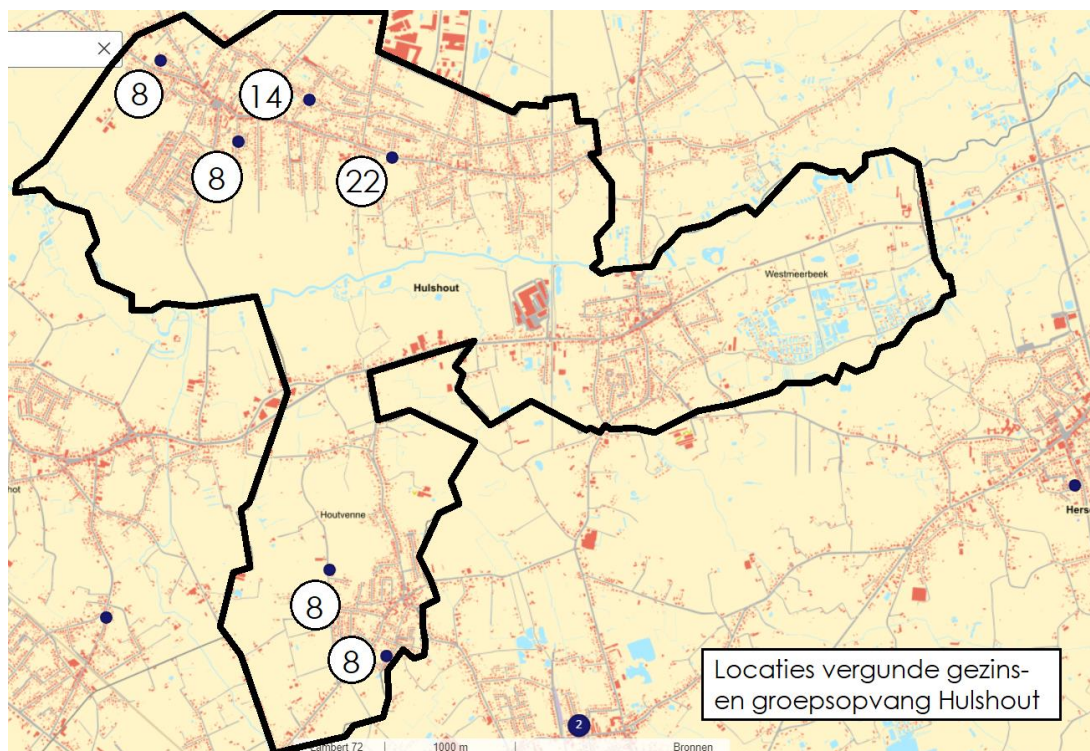
SOORT OPVANG

Van de 6 opvanglocaties zijn er 4 in vorm van gezinsopvang – ook wel “onthaalouder” genoemd (max. 8 kinderen) en 2 locaties in vorm van groepsopvang – ook wel “crèche” genoemd (vanaf 9 kinderen en meer).

4.3 SPREIDING VAN DE OPVANGINITIATIEVEN OVER HET GRONDGEBIED

Er is een spreiding qua gezinsopvang over Hulshout-centrum en in Houtvenne. We zien leegten rond de streek van Westmeerbeek. De 2 organisaties groepsopvang liggen vooral in de omgeving van dorpscentrum Hulshout.

4.4 KANSARMOEDE-INDEX KIND & GEZIN

Onderstaand zien we de cijfers over kansarmoede voor Hulshout, zoals terug te vinden bij Kind & Gezin:

- 8,9% van de kinderen tussen 0 en 3 jaar in Hulshout leeft in kansarmoede.
- **Waarom is kinderopvang relevant tot kansarmoede?**
Betaalbare en kwaliteitsvolle kinderopvang is een belangrijke schakel in de strijd tegen (kinder)armoede. Participatie aan kinderopvang zorgt ervoor dat kinderen het later beter doen op school. Bovendien draagt kinderopvang er toe bij dat kinderen complexere interacties aangaan, interactiever zijn in het spel met leeftijdsgenootjes en zich zelfstandig en minder angstig tonen in nieuwe situaties. Kinderopvang kan een kansarme gezinsomgeving compenseren en kwetsbare kinderen beschermen tegen gezinsgebonden risico's.

De kansarmoede-index geeft weer hoeveel procent van de kinderen leven in kansarmoede op basis van 6 indicatoren: criteria waarop kansarmoede zich manifesteert, waarbij de percentages berekend zijn ten opzichte van de groep kinderen die leeft in kansarmoede.

1. Inkomen gezin
2. Arbeidssituatie
3. Opleiding
4. Huisvesting
5. Gezondheid
6. Stimulatie niveau kind

- **8,9% van de kinderen tussen 0 en 3 jaar in Hulshout leeft in kansarmoede.**

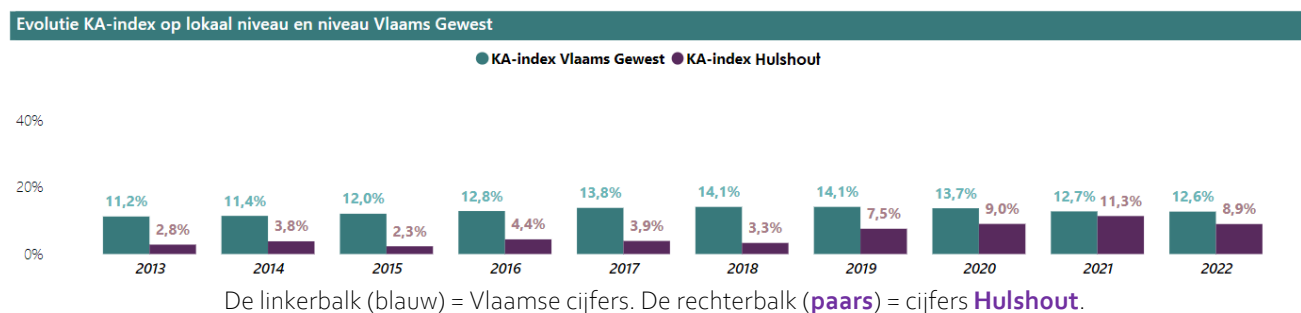
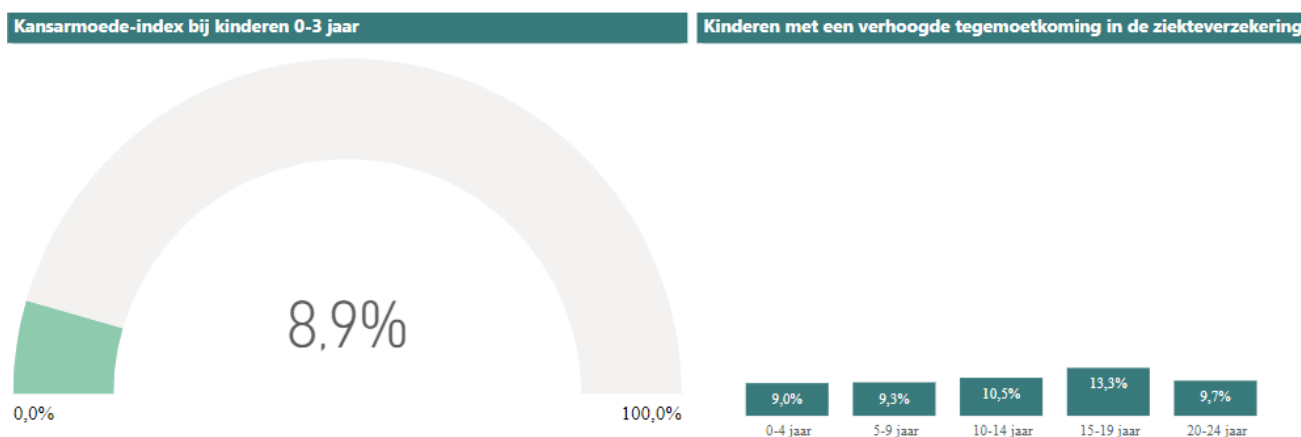
- **Waarom is kinderopvang relevant tot kansarmoede?**

Betaalbare en kwaliteitsvolle kinderopvang is een belangrijke schakel in de strijd tegen (kinder)armoede.

Participatie aan kinderopvang zorgt ervoor dat kinderen het later beter doen op school. Bovendien draagt kinderopvang er toe bij dat kinderen complexere interacties aangaan, interactiever zijn in het spel met leeftijdsgenootjes en zich zelfstandig en minder angstig tonen in nieuwe situaties.

Kinderopvang kan een kansarme gezinsomgeving compenseren en kwetsbare kinderen beschermen tegen gezinsgebonden risico's.

Vooral de periode tussen nul en drie jaar blijkt cruciaal voor de ontwikkeling van intellectuele, emotionele en sociale vaardigheden van jonge kinderen. Gezinnen in armoede hebben er daarom alle baat bij dat de effecten van armoede op kinderen worden weggewerkt via structurele inbedding van opvang.

Besluit

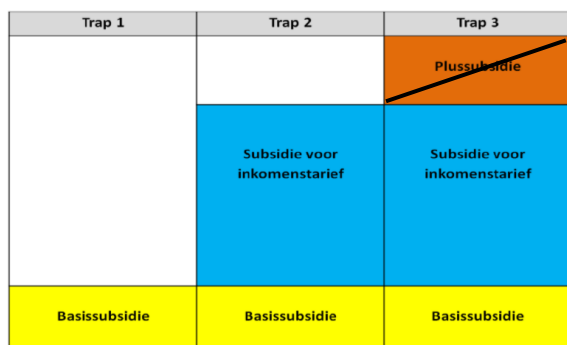
De toename van kinderen tussen 0 en 3 jaar geconfronteerd met kansarmoede vraagt bijzondere aandacht. We zien de statistiek van kansarmoede op Vlaams niveau ongeveer gelijk blijven, terwijl Hulshout op 10 jaar tijd een grote toename heeft gekend, met een piek van 2018 naar 2019. De cijfers vanaf dat keerpunt blijven gestaag omhoog gaan in Hulshout, terwijl het Vlaams gemiddelde stilaan daalt. Op 10 jaar tijd steeg armoede bij 0-3-jarigen in Hulshout van 2,8% naar 8,9%.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Trappen van subsidies voor kinderopvang baby's en peuters

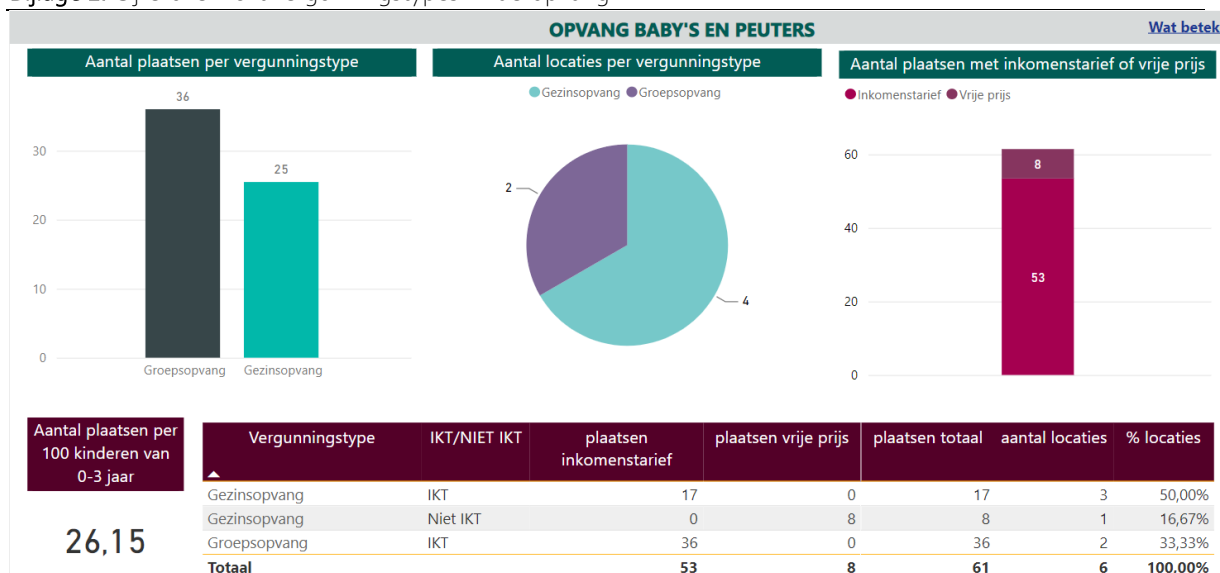
<https://www.kindengezin.be/img/subsidies-baby-en-peuters.pdf>

<https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidedatabank/kinderopvang-subsidies-van-agentschap-opgroeien-kind-gezin>

Trap 3 is afgeschaft en subsidies voor trap 2 verhoogd.

Bijlage 2: Cijferoverzicht vergunningstypes kinderopvang

IKT: inkomentarief: ouderbijdrage wordt berekend op basis v/h inkomen v/h gezin

NIET IKT: opvanginitiatief bepaalt zelf een vaste prijs

Bijlage 3: Engagementsverklaring Agentschap Opgroeien

Betreffende de engagementsverklaring die nieuwe initiatieven kunnen aangeven bij de adviescriteria KO:

- Een initiatief dat nog niet opstartte en een aanvraag indient om kans te maken op een uitbreidingsronde, kan een schriftelijke engagementsverklaring indienen voor de adviescriteria.
- Stel dat het nieuwe initiatief de plaatsen toegewezen krijgt en daarna blijkt dat zij het engagement niet nakomen: een ander initiatief kan dit melden bij het lokaal bestuur of het lokaal bestuur volgt dit op en stelt vast dat het engagement niet nagekomen wordt.
- Lokaal bestuur meldt dit via de intersectoraal medewerker aan Agentschap Opgroeien (Kind & Gezin), zodat een onderzoek opstart.
- Op deze manier kan het opvanginitiatief dan de toegewezen plaatsen verliezen.

Bijlage 4: De voorrangsregels van Agentschap Opgroeien en wijzigingen december 2023:

1. De dubbele verplichting

- een resultaatsverbintenis

~~– inkomenstarief: op jaarbasis moet minstens 20% van de opgevangen kinderen uit voorrangsgroepen komen~~

– plussubsidie: op jaarbasis moet

o minstens 20% van de opgevangen kinderen uit de voorrangsgroepen komen

o minstens 30% van de opgevangen kinderen uit kwetsbare gezinnen komen

- een inspanningsverbintenis: zolang de vereiste 20 % niet bereikt is, moet de organisator bij de keuze tussen meerdere opvangvragen, eerst ingaan op de vraag uit de voorrangsgroep.

2. Wie zijn de voorrangsgroepen/kwetsbare gezinnen ?

werk en/of opleiding

~~– alleenstaanden –~~

~~– gezinnen met een laag inkomen –~~

pleegkinderen

broers/zussen (tellen niet mee voor berekening van het vereiste bereik)

Nederlandstalige gezinnen (enkel voor Brusselse opvanglocaties)

kwetsbare gezinnen:

Minstens beantwoorden aan twee van de volgende kenmerken, waarvan minstens

~~– laag inkomen~~; een problematische gezondheidsen/of zorgsituatie OF een laag opleidingsniveau

Werk/opleiding

~~– Alleenstaand –~~

~~– Laag inkomen –~~

Verandering voorrangsregels

22 december 2023

INTRO

Vanaf 1 januari 2024 wijzigen de voorrangsregels voor kinderopvang met inkomenstarief. Deze nieuwe regels treden in werking op **1 april 2024**.

Deze snelinfo verduidelijkt wat dit precies betekent. Deze wijzigingen werden op vrijdag 22 december 2023 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering en worden nu voorgelegd voor advies aan de Raad van State. Onder voorbehoud van een definitieve goedkeuring communiceren we nu al, zodat elke organisator zich verder kan voorbereiden op de implementatie van deze maatregelen.

WAT VERANDERT ER?

DE WIJZIGINGEN IN EEN NOTEDOP

- Enkel de **voorrangsregels** voor opvanglocaties met **subsidie voor inkomenstarief** wijzigen. Voor opvanglocaties met plussubsidie wijzigt er dus niets.
- De **voorrangskenmerken** wijzigen: **alleenstaande gezinnen en gezinnen met een laag inkomen** gelden niet langer als voorrangskenmerk. Er komt een **nieuw kenmerk**: wanneer iemand 4/5 werkt of een opleiding volgt.
- Er komt een **afwijking** op de algemene **voorrangsregel**.
- Het is **niet langer verplicht dat jaarlijks 20%** van de kinderen in de opvang tot **voorrangsgroepen** behoren.

Wat verstaan we onder '4/5de dagopleiding met het oog op werk'?

- een intensief traject naar werk
- een intensief inburgeringstraject
- een intensieve opleiding die leidt tot een onderwijskwalificatie